

Domoljubni radio

Portal domoljubnog radija

Novinarski projekt - Uspješni ogledni primjeri djelovanja mladih u građanskom aktivizmu i građanskim udrugama u Hrvatskoj - 5. tekst - Ogledni primjeri iz Zagreba, Splita, Petrinje

Antun Brađašević · Monday, October 28th, 2024

Kompleksnost teme i selektivni odabir

Za kraj ovog malog serijala od 5 tekstova koji obuhvaćaju istu tematsku cjelinu (ogledni primjeri djelovanja mladih u građanskim udrugama) treba naglasiti kako je široka lepeza različitosti udruga u kojima mladi uspješno djeluju u RH. Npr. sportske udruge (među kojima su najbrojniji nogometni klubovi i tzv. škole nogometa) su zasigurno najmasovniji oblik sportskog djelovanja a po samoj vokaciji trebale bi mladima donositi najviše koristi u smislu bavljenja tjelesnim aktivnostima i stjecanju zdravih životnih navika (no to baš nije uvijek tako). Slijedom takve podjele po funkcionalnosti moženo navesti: udruge u području zdravstvene skrbi i skrbi za obitelj i djecu, potom bi tu trebalo spomenuti Zajednicu tehničke kulture RH a onda svakako udruge u kulturi, udruge koje se zalažu za poštovanje ljudskih prava i prava nacionalnih i drugih manjina, a zasebno možemo promatrati i udruge proistekle iz Domovinskog rata (braniteljske i stradalničke). Svakako ima i onih udruga koje su nekima pomalo i neobične i ne bi se mogle svrstati u navedene grupacije (npr. kao što su udruge koje okupljaju one koji su zainteresirani za bavljenje društvenim igrama, propitivanjem povijesti, prirode, i drugim temama). Valja pohvaliti udruge koje okupljaju mlade u sklopu aktivnosti Društva Naša deca ili pak Crvenog križa ili Caritasa gdje se sa brojnim volontiranjima i bespoštednim zalaganjem postižu sjajni rezultati na korist šire društvene zajednice.

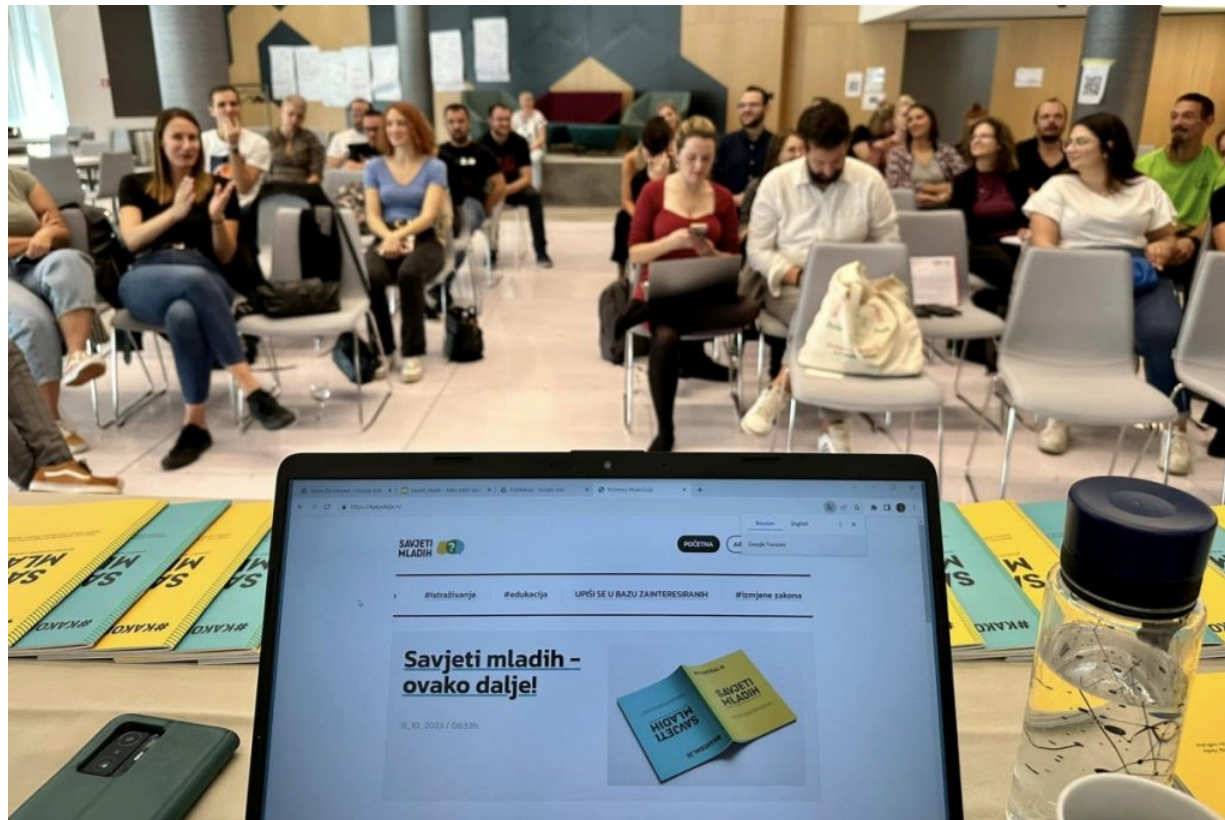
U ovom malom serijalu koji eto završava, ipak smo se fokusirali na udruge koje su posebno zanimljive kada je riječ o širem društvenom angažmanu i promicanju nekih značajnih vrijednosti kao što su: zagovaranje građanskih vrijednosti, promicanje humanosti i razumjevanju među ljudima, promicanje demokracije, socijalna osjetljivost, medijska pismenost, i sl.

A. Zagrebački ogledni primjeri kroz programe YIHR-a i GONG-a

YIHR - Inicijativa mladih za ljudska prava Hrvatska osnovana je s ciljem da kroz suočavanje s nedavnom prošlošću i poticanjem pomirenja i suradnje omogućujući mladima da postanu tolerantni građani koji kritički misle o prošlosti te koji institucije aktivno pozivaju na odgovornost kroz učinkovito zagovaranje i aktivizam. Koliko su mladi u Hrvatskoj danas uopće senzibilizirani za takva pitanja i koliko to uopće doprinosi njihovom aktivizmu o tome smo više doznali kroz razgovor s Dorom Tomljanović, programskom asistenticom u Udruzi koja je osnovana 2008. godine s ciljem da doprinesemo ostvarenju pravde u slučajevima ratnih zločina, pomirenju unutar Hrvatske i s regijom te ojačavanju demokracije posebno naglašavajući potrebu da se u te procese uključe upravo mladi. Na njihovom web portalu www.yihr.hr možete više doznati o slijedećim vrlo zanimljivim projektima koje posebno preporučujemo: „Suočavanje s prošlošću i zagovaranje 2022-2025.“, „Edukacija mladih i aktivizam 2022.-2025.“, „Program pomirenja 2017.-2022.“, „Program pravde 2017.-2022.“, „Program društvenog razvoja i inovacija 2017.-2022.“, Outreach program 2017.- 2022.“.

GONG i GOOD inicijativa - Željeli bi smo posebno istaknuti angažman mladih u okviru nevladine organizacije GONG te naglasiti jednu odličnu inicijativu koja donosi važne benefite. Na ovogodišnjoj, osmoj po redu, konferenciji GOOD inicijative (inicijative mreže udruga za promicanje građanskog odgoja i obrazovanja, ljudskih prava i demokratskog građanstva) koju su ovaj put organizirali GONG te Centar za mirovne studije i Forum za slobodu odgoja, u fokusu je bila potreba cjelovitog uvođenja ovih važnih obrazovnih sadržaja u naš obrazovni sustav pri čemu je ukazano na mnoge negativne posljedice njihova izostanka na društveni aktivizam mladih ali i s tim povezanu demokratizaciju hrvatskog društva. I dok traje dugotrajna borba za uvođenje cjelovitog građanskog obrazovanja, posebno je upozoreno i nove prijetnje redukcije društveno-humanističkih sadržaja u strukovnim školama koje inače pohađa čak 70 % hrvatskih srednjoškolaca. Istovremeno istraživanja pokazuju sve izraženije nepovjerenje mladih prema institucijama te nezainteresiranost za društvene i političke teme, što, smatraju istraživači, i ne čudi s obzirom na to koliko mogu slušati o njima u nastavi. Nedavno smo se bavili pitanjem kakva je trenutna situaciju u hrvatskom obrazovnom sustavu kada je u pitanju građanski odgoj i obrazovanje, koliko je i da li je taj važni obrazovni segment ušao u hrvatske škole, kakvi su otpori i koji su najizraženiji problemi, koje su društvene posljedice nedostatka edukativnih sadržaja građanskog odgoja i obrazovanja i može li se društvo demokratski razvijati bez tih temelja, te možda i najvažnije, da li su političke strukture svijesne negativnih posljedica izostanaka ovih edukativnih sadržaja. O svemu tome detalje nam je prezentirala voditeljica edukacijskih programa udruge GONG - Milica Bogdanović.

- Splitski primjer kroz WYA i INFO ZONU

Svjetski savez mladih (World Youth Alliance **WYA**), neprofitna je i nevladina međunarodna organizacija osnovana 1999. pri Ujedinjenim narodima u New Yorku, a u svrhu okupljanja mladih diljem svijeta za djelatno sudjelovanje u stvaranju javnih politika temeljenih na ljudskom dostojanstvu kao osnovi i izvoru svih ljudskih prava. Organizacija danas okuplja više od milijun članova. Hrvatska podružnica, Svjetski savez mladih Hrvatska djeluje od 2012, a ogranke ima u Zagrebu, Osijeku i Splitu, s više od 200 aktivnih članova. Svoju misiju Svjetski savez mladih Hrvatske temelji na širenju poruke ljudskog dostojanstva, zagovaranju tema koje poštuju ovaj princip te osnaživanju mladih da budu aktivni u svojim zajednicama. To se postiže kroz razne obrazovne programe, okrugle stolove, radionice, konferencije i projekte. Od prošle godine vrlo je aktivna regionalna podružnica u Splitu koja je posvećena osnaživanju mladih u Splitsko-dalmatinskoj regiji kroz razne obrazovne, kulturne i humanitarne inicijative. voditelj splitske podružnice Svjetskog saveza mladih Stipe Lozina i njegov zamjenik Daniel Varnica su nam svojedobno prezentirali svoje viđenje načina većeg aktiviranja mladih u njihovim životnim sredinama u okviru svoje organizacije.

Udruga **INFO ZONA** iz Splita zajedno s različitim partnerskim udrugama iz Hrvatske ali i iz Europe već nekoliko godina provodi poseban projekt vezan za društveni i građanski aktivizam mladih koji je započeo pod nazivom Savjeti mladih - kako dalje? Ove godine radni naziv projekta je Uključivanje mladih - kako dalje?, a cilj je doprinijeti praćenju provedbe Zakona o savjetima mladih ali još više i unaprijediti okvir uključivanja mladih u procese donošenja odluka. Novim projektom planira se pratiti kako su izmjene i dopune Zakona o savjetima mladih utjecale na rad, odnosno osnivanje savjeta mladih na lokalnoj, regionalnoj i nacionalnoj razini, a posebno se u okviru projekta planira istražiti i osmisliti alternative uključivanja mladih u procese donošenja odluka i dijalog s donositeljima odluka na lokalnoj i regionalnoj razini. U INFO ZONI imaju odlična iskustva u traženju boljih modela za veće društveno uključivanje mladih, o detaljima smo razgovarali s predsjednikom splitske udruge INFO ZONA i voditeljem projekta Goranom Biličićem.

- **Petrinjski primjer Udruge IKS**

Udruga INFO ZONA iz Splita zajedno s različitim partnerskim udrugama iz Hrvatske ali i iz Europe, već nekoliko godina provodi poseban projekt vezan za društveni i građanski aktivizam mladih koji je započeo pod nazivom „Savjeti mladih - kako dalje?“, a ove godine radni naziv projekta je „Uključivanje mladih - kako dalje?“ s ciljem da se doprinese praćenju provedbe Zakona o savjetima mladih ali još više i unaprijediti okvir uključivanja mladih u procese donošenja odluka. Jedan od partnera u realizaciji ovog vrijednog projekta je i u **Udruga IKS** iz Petrinje. Udrugu IKS čiji je puni naziv Udruga za promicanje informatike, kulture i suživota, osnovala je 2003. godine skupina mladih entuzijasta koji su u poslijeratnoj zajednici željeli pokrenuti pozitivne promjene. Među brojnim projektima koji su od tada realizirani fokus je uvijek, između ostaloga, bio na poticanju građanskog aktivizma i volonterskog rada, promicanju participativne demokracije, provođenju odgojno obrazovnih programa i aktivnosti za djecu i mlade uključujući građanski odgoj i obrazovanje, jačanju kapaciteta i poticanju suradnje partnerstva ključnih dionika za razvoj zajednice itd. pa je nekako bilo i logički i realno da se Udruga IKS kao partner uključi u projekt Uključivanje mladih - kako dalje? O tome kako i kroz koje projekte udruga radi na poticanju aktivizma mladih razgovarali smo sa Sabinom Stipanec koja je u udruzi programski i voditeljski aktivna upravo na projektima vezanim za mlade. Udruga IKS

iz Petrinje aktivirala je brojne mlade koji su se posebno iskazali nedavno za vrijeme otklanjanja posljedica od potresa koji je nanio ogromne štete u njihovom kraju.

Za kraj serijala preporuka

S obzirom na višegodišnje bavljenje ovom tematikom kroz:

1. kreiranje serijala radijskih emisija iz višegodišnjeg ciklusa „Mladi i građanski aktivizam“ za „mrežu“ nekolicine lokalnih radijskih postaja u HR koji je podržan sredstvima Fonda za pluralizam i raznovrsnost u elektroničkim medijima Agencije za elektroničke medije (projekt je vidljiv na web portalu www.stina.hr gdje su objavljeni i brojni aktuali tekstovi i foto galerije), te
2. objavu sličnih radijskih emisija iz ciklusa „Edukacijom protiv stereotipa prema marginaliziranim skupinama u RH“ na www.domoljubniradio.hr (također financijski praćen iz sredstava Fonda za pluralizam) dobili smo višegodišnji uvid u rad brojnih udruga u kojima su posebno aktivni mladi, te smo ih u više navrata kontaktirali proteklih godina te prezentirali njihove aktivnosti. Preporučujemo preslušavanje i pregledavanje spomenutih objava i preslušavanje emisija, po vašoj želji u bilo koje vrijeme kako bi ste dodatno upotpunili osve spoznaje o oglednim primjerima uspješnog aktivizma mladih u građanskim udrugama u Hrvatskoj.

Autor: Antun Brađašević

Novinarski projekt - Uspješni ogledni primjeri djelovanja mladih u građanskom aktivizmu i građanskim udrugama u Hrvatskoj - financijski podržava Agencija za elektroničke medije sredstvima za 2024. godinu

This entry was posted on Monday, October 28th, 2024 at 10:48 pm and is filed under [Nekategorizirano](#). You can follow any responses to this entry through the [Comments \(RSS\)](#) feed. Responses are currently closed, but you can [trackback](#) from your own site.